

Francúzsky parlament chce legislatívu, ktorá bude porušovať svedné tajomstvo a trestať kresťanské školy za útok na „hodnoty Republiky“

1. júna 2026 ✚ Aktuality ✚ Prenasledovanie kresťanov

Francúzske Národné zhromaždenie bude tento pondelok rokovať o návrhu zákona, ktorého cieľom je prinútiť kňazov oznamovať skutočnosti, ktoré sa dozvedeli pod sviatosným svedným tajomstvom. Francúzski biskupi varujú pred bezprecedentným ohrozením náboženskej slobody a autonómie katolíckeho školstva.

Spovednica

zdroj: picryl.com

Francúzska biskupská konferencia vyjadrila „veľké znepokojenie“ a „obracia sa na poslancov“ v súvislosti s návrhom zákona, o ktorom sa bude rokovať dnes v Národnom zhromaždení a ktorý pod zámienkou ochrany maloletých pred školským násilím obsahuje ustanovenia, ktoré by mohli prinútiť kňazov odhaľovať informácie získané pod sviatosným tajomstvom, pričom zároveň výrazne rozširuje štátnu kontrolu nad katolíckymi školami.

Iniciatíva bola predložená v rámci parlamentnej kvóty skupiny Ensemble pour la République (EPR), ktorej predsedá Gabriel Attal, a vznikla v kontexte vyšetrovacej komisie zriadenej po škandále v Bétharrame, ako informuje Jean-Marie Guénois v denníku *Le Figaro*. Návrh má širokú podporu prezidentskej väčšiny.

Článok 9: Žiadne svedné tajomstvo sa nemôže postaviť do cesty povinnosti

Najkontroverznejším bodom je článok 9 návrhu, ktorý by zmenil článok 434-3 francúzskeho Trestného zákonníka pridaním ustanovenia, podľa ktorého duchovní „nie sú vyňatí z povinnosti oznámiť informácie, o ktorých sa dozvedeli pri výkone svojej služby“. Dôvodová správa je ešte explicitnejšia: „žiadne „spovedné tajomstvo“ sa nemôže postaviť proti“ povinnosti oznamovať násilie páchané na maloletých.

Pre katolícku Cirkev však nie je sviatostné tajomstvo profesionálnym tajomstvom porovnateľným s tajomstvom lekára alebo advokáta. Patrí k božskému právu a k samotnej podstate sviatosti pokánia. Kódex kánonického práva vo svojom kánone 983 ustanovuje, že „sviatostné tajomstvo je neporušiteľné“ a zakazuje spovedníkovi zradiť kajúcnika „akýmkoľvek spôsobom a z akejkoľvek príčiny“. Kňaz, ktorý ho poruší, upadá automaticky do exkomunikácie.

Grenobleský biskup Jean-Marc Eychenne vyjadril postoj Cirkvi priamo: „Spovedné tajomstvo nie je privilegiom pre kňazov, ale právom veriacich.“

Episkopát odpovedá zámerne zvolenými právnymi formuláciami

V oficiálnom vyhlásení z 29. mája biskupi uznávajú, že tak parlamentný návrh, ako aj vládny projekt na ochranu detí vyjadrujú „úmysel našich predstaviteľov rozhodne zapojiť našu krajinu do týchto potrebných a naliehavých zápasov“. Cirkev „podporuje tento úmysel“ a sama sa už roky podieľa „na práci v prospech pravdy“ a na prevencii sexuálneho zneužívania. Napriek tomu dospievajú biskupi k záveru, že „niektoré články návrhu zákona, o ktorom bude Národné zhromaždenie rokovať v pondelok, spochybňujú viaceré základné slobody, ako slobodu svedomia, profesionálne tajomstvo, slobodu vyučovania alebo slobodu náboženského kultu“.

Je významné, že vyhlásenie používa výraz „profesionálne tajomstvo“ a nie „spovedné tajomstvo“. Ako vysvetľuje *Le Figaro*, ide o zámernú právnu voľbu, pretože tento pojem je uznaný francúzskou judikatúrou. Najvýznamnejším precedensom je prípad Mons. Pierra Picana, biskupa z Bayeux a Lisieux, ktorý bol v januári 2000 obžalovaný za to, že neoznámil zneužívanie spáchané kňazom Reném Bisseyom. Dňa 17. decembra 2002 kasačný súd potvrdil „povinnosť uloženú duchovným zachovávať mlčanlivosť o skutočnostiach, o ktorých sa dozvedeli pri výkone svojej služby“. Mons. Pican bol odsúdený na tri mesiace podmieneného trestu odňatia slobody, pretože informácie, ktoré mal o otcovi Bisseyovi, nepochádzali zo sviatostnej spovede.

Katolícke školstvo - ďalší otvorený front

Návrh zákona sa neobmedzuje iba na sviatostné tajomstvo. Dva ďalšie články znepokojujú episkopát v oblasti školstva. Nový článok L. 442-1-5 Školského zákonníka by umožnil zástupcovi štátu „nariadiť definitívne zatvorenie školy alebo dotknutých tried“. Článok L. 442-1-6 zas predpokladá, že určité opatrenia bude možné prijať „bez predchádzajúceho upozornenia“ v prípade „obzvlášť závažného útoku proti hodnotám Republiky“.

Doteraz sa kontroly súkromných zmluvných škôl obmedzovali na dodržiavanie učebných plánov. Nový režim by sa rozšíril na všetky aspekty školského života vrátane „vlastného charakteru“ školy, čo by mohlo ovplyvniť spôsob, akým sa z kresťanskej antropológie pristupuje k citovej a

sexuálnej výchove. K tomu sa pridáva vytvorenie „Akademickej rady súkromného školstva“, ktorej deklarovanou úlohou by bolo „posilniť riadiacu schopnosť štátu“ nad týmito zariadeniami, čo cirkevné autority považujú za možný faktický administratívny dohľad.

Giuseppe Molteni, Spoved'

zdroj: wikimedia commons

Pečať spovednice a povinnosť oznámenia

Tvárou v tvár možným nedorozumeniam Cirkev zdôrazňuje, že neporušiteľnosť sviatostného tajomstva neznamená zakrývanie zločinov. Jej postoj spočíva v povzbudzovaní kajúcnika, aby sa dobrovoľne udal civilným autoritám. Pápež František navyše už skôr sprísnil povinnosť oznamovať akékoľvek zneužívanie alebo podozrenie zo zneužívania, o ktorom sa niekto dozvie mimo sviatosti zmierenia.

Francúzska biskupská konferencia požiadala poslancov, aby sporné ustanovenia odmietli, pričom varovala, že by vytvorili nebezpečný precedens pre zasahovanie štátu do náboženských záležitostí.

Pohľad katolíckej tradície

Z pohľadu katolíckej tradície patrí spovedné tajomstvo medzi najposvätejšie záväzky, ktoré Cirkev pozná. Nejde o administratívne pravidlo ani o výsadu kňazov, ale o neoddeliteľnú súčasť sviatosti pokánia ustanovenej samotným Kristom. Veriaci musí mať absolútnu istotu, že všetko, čo vo sviatostnej spovedi vyzná, zostane navždy ukryté medzi jeho dušou a Bohom. Katolícka tradícia preto po stáročia učila, že kňaz nesmie porušiť spovedné tajomstvo ani za cenu väzenia, vyhnanstva či smrti. Dejiny Cirkvi poznajú viacerých mučeníkov spovedného tajomstva, ktorí radšej znášali prenasledovanie, než by prezradili obsah spovede.

Katolícka tradícia zároveň dôsledne rozlišuje medzi obranou sviatostného tajomstva a tolerovaním zločinov. Cirkev nikdy neučila, že páchatelia majú byť chránení pred spravodlivosťou. Naopak, kňaz môže a má kajúcnika viesť k tomu, aby svoje skutky napravil,

nahradiť škody a dobrovoľne sa odovzdal civilným autoritám. Ak by však štát získal právo nútiť kňaza porušiť svedecké tajomstvo, nešlo by už len o zásah do cirkevnej disciplíny, ale o útok na samotnú podstatu sviatosti pokánia a na slobodu náboženského vyznania. Práve preto tradiční katolíci vnímajú podobné legislatívne návrhy ako nebezpečný precedens, ktorý by mohol otvoriť cestu k ďalším zásahom štátu do vnútorného života Cirkvi.

Z pohľadu katolíckej tradície nemožno prehliadnúť znepokojivú podobnosť medzi argumentáciou súčasných francúzskych sekulárnych politikov a postupmi totalitných režimov 20. storočia.

NKVD v Sovietskom zväze aj Gestapo v nacistickom Nemecku považovali Cirkev za prekážku štátnej moci a usilovali sa získať čo najväčšiu kontrolu nad informáciami, ktoré mali duchovní k dispozícii. Aj vtedy sa používal argument vyššieho verejného záujmu, bezpečnosti štátu alebo ochrany spoločnosti. Katolícka Cirkev však vždy odmietala myšlienku, žeby štát mohol preniknúť do priestoru sviatosti pokánia, pretože svedecké tajomstvo nepochádza od štátu ani od cirkevnej administratívy, ale zo samotnej podstaty sviatosti ustanovenej Kristom.

Historická skúsenosť navyše ukazuje, že ani komunistické režimy vo východnom bloku nedokázali v praxi zlomiť vernosť kňazov svedeckému tajomstvu. Tajné služby sa preto usilovali získať informácie inými cestami – prostredníctvom udavačov, agentov a infiltračné cirkevných štruktúr. Francúzsky návrh zákona je preto v istom zmysle paradoxný: demokratický štát sa dnes pokúša legislatívnou cestou dosiahnuť to, čo sa NKVD a Gestapu napriek brutálnym metódam nepodarilo presadiť. Katolíci preto oprávnené vidia v podobných návrhoch nebezpečný precedens, pretože ak štát raz získa právo zasahovať do svedeckice, otvára sa cesta k ďalším zásahom do náboženskej slobody a autonómie Cirkvi.

Branislav Krasnovský

Zdroj: infocatolica.com, sprievodný obrazový ilustračný materiál, zdroj - picryl.com, wikimedia commons

URL adresa článku: <http://christianitas.sk/francuzsky-parlament-chce-legislativu-ktora-bude-porusovat-svedecne-tajomstvo-a-trestat-krestanske-skoly-za-utok-na-hodnoty-republiky/>